

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

**ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Σεπτέμβριος 2021

Περιεχόμενα

Μήνυμα του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας	3
Μήνυμα του Προέδρου της Επιτροπής Δεοντολογίας	4
1. Σύνθεση της Επιτροπής Δεοντολογίας	5
2. Ρόλος της Επιτροπής Δεοντολογίας	5
3. Πεδίο εφαρμογής των Κώδικα	6
4. Βασικές αρχές που αφορούν όλους	6
4.1. Σεβασμός των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	6
4.2. Αξιοκρατία και ίσες ευκαιρίες	6
4.3. Ακαδημαϊκή αριστεία	6
4.3.1. Προσήλωση στην ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου	6
4.3.2. Προσήλωση στην ποιότητα του ερευνητικού έργου και διάχυση της επιστημονικής γνώσης	7
4.3.3. Ελευθερία στην επιστημονική και καλλιτεχνική έρευνα	7
4.3.4. Προσήλωση στην επιστημονική και καλλιτεχνική δεοντολογία	7
4.4. Προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας	7
4.5. Ακεραιότητα, διαφάνεια, υπευθυνότητα, αποτελεσματικότητα, λογοδοσία στη χρήση των δημόσιων πόρων και την προστασία των περιουσιακών στοιχείων του Ιδρύματος	7
4.5.1. Ακεραιότητα	8
4.5.2. Διαφάνεια	8
4.5.3. Αποδοτικότητα χρήσης των πόρων	8
4.5.4. Προστασία των περιουσιακών στοιχείων του Ιδρύματος	8
4.6. Διάχυση κουλτούρας ηθικής συμπεριφοράς και κανόνων δεοντολογίας	8
5. Ειδικότεροι κανόνες διδακτικού προσωπικού	8
5.1. Γενικοί κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας	8
5.2. Σχέσεις μεταξύ διδασκόντων	9
5.3. Συμπεριφορά κατά τη συμμετοχή σε συλλογικά όργανα	9
5.4. Σχέσεις με τους φοιτητές	9
5.5. Σχέσεις με το διοικητικό προσωπικό	10
5.6. Χρήση εγκαταστάσεων του ΠΔΜ	10
5.7. Συμπεριφορά εκτός Πανεπιστημίου	10
5.8. Προστασία περιουσιακών στοιχείων	10

5.9. Διδασκαλία.....	11
5.10. Εξετάσεις-βαθμολογία	11
6. Ειδικότεροι κανόνες που αφορούν τους φοιτητές.....	11
6.1. Δικαιώματα και υποχρεώσεις.....	11
6.2. Πειθαρχικά παραπτώματα	12
7. Ειδικότεροι κανόνες διοικητικού προσωπικού.....	12
8. Πειθαρχικά παραπτώματα.....	12
9. Ειδικότεροι κανόνες επιστημονικής και καλλιτεχνικής έρευνας	13
9.1. Δεσμεύσεις ερευνητών	13
9.2. Σχέσεις μεταξύ ερευνητών.....	14
9.3. Ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας	14
9.4. Δικαιώματα επί των αποτελεσμάτων της έρευνας.....	15
9.5. Έγγραφη δήλωση ερευνητών	15
9.6. Προβολή των ερευνών	15
10. Πνευματικά δικαιώματα	15
10.1. Γενικά	15
10.2. Πνευματικά δικαιώματα μεταπτυχιακής εργασίας ή διδακτορικού διπλώματος	16
10.3. Πνευματικά δικαιώματα ερευνητικών έργων.....	16
10.4. Λογοκλοπή.....	16
11. Δημοσίευση του Κώδικα.....	16
12. Υποβολή ερωτημάτων.....	16
13. Υποβολή αναφορών.....	17
14. Πηγές.....	17

Μήνυμα του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Αγαπητοί συνάδελφοι καθηγητές, φοιτητές και μέλη του ακαδημαϊκού/ερευνητικού προσωπικού,

Έχοντας επίγνωση του καθήκοντος και της ευθύνης έναντι του κοινωνικού συνόλου, το Ίδρυμά μας αναγνωρίζει την ανάγκη και τη σημασία της έμπρακτης εφαρμογής των ηθικών αξιών σε κάθε έκφανση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής δραστηριότητας, των καθημερινών ακαδημαϊκών λειτουργιών, αλλά και της διάχυσης ενός ηθικού τρόπου σκέψης.

Όπως είναι σε όλους γνωστό, το Πανεπιστήμιό μας διαχειρίζεται δημόσια οικονομικά αγαθά, γεγονός το οποίο θέτει ζήτημα λογοδοσίας προς την κοινωνία για τον ρόλο και τους πόρους που μας έχει εμπιστευθεί. Η δέσμευση σε ηθικές αξίες και οι αναγκαίοι εποπτικοί μηχανισμοί έχουν ως σκοπό να προστατεύσουν το κύρος του Ιδρύματος και να συνδράμουν στην επίτευξη των στόχων του ως φορέα ηθοπλαστικού, αλλά και ως φορέα πολιτισμού και κοινωνικοποίησης.

Ο παρών Κώδικας και η τήρηση των αρχών του είναι εξαιρετικής σημασίας, καθώς τίθενται τα όρια για **την ελάχιστη δυνατή αποδεκτή συμπεριφορά** όλων όσων αποτελούν μέρος του Ιδρύματος ή συνεργάζονται με αυτό. Η συμμόρφωση με τον Κώδικα και η προστασία του Ιδρύματος αποτελούν τόσο ατομική, όσο και συλλογική ευθύνη. Σημειώνεται πως η έννοια της συμμόρφωσης περιλαμβάνει τόσο την επί της ουσίας τήρηση των κανόνων ηθικής και ακαδημαϊκής δεοντολογίας όσο και την ευπρέπεια στην εμφάνιση.

Με εκτίμηση,

Καθηγητής Θεόδωρος Θεοδοουλίδης
Πρύτανης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Μήνυμα του Προέδρου της Επιτροπής Δεοντολογίας

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Η Επιτροπή Δεοντολογίας που συστήθηκε με την απόφαση υπ' αριθμό 3822/21-1-2018 της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου έχει ως έργο τη διασφάλιση της τήρησης και εφαρμογής από όλα τα μέλη του ιδρύματος των κανόνων δεοντολογίας.

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης της λειτουργίας του Ιδρύματος και σύμφωνα με τον Νόμο 4485/4-8-2017, η αποστολή της Επιτροπής Δεοντολογίας συνίσταται στα εξής:

α) Διασφαλίζει την τήρηση και έμπρακτη εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας εκ μέρους όλων των μελών του Ιδρύματος και διαπιστώνει παραβάσεις των κανόνων δεοντολογίας.

β) Συντάσσει γενική ετήσια έκθεση ως προς την τήρηση και εφαρμογή ή την ανάγκη αναθεώρησης των κανόνων δεοντολογίας, η οποία υποβάλλεται στον Πρύτανη και κοινοποιείται στη Σύγκλητο στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους.

γ) Εξετάζει αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από έγγραφη αναφορά-καταγγελία φοιτητών, μελών ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ, ερευνητών, επισκεπτών διδασκόντων και διοικητικού προσωπικού θέματα της αρμοδιότητάς της, προκειμένου να διαπιστώσει την παράβαση των κανόνων δεοντολογίας, ή διερευνά σχετικά περιστατικά ύστερα από εντολή του Πρύτανη.

δ) Επικαιροποιεί τον παρόντα Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους, εφόσον το κρίνει απαραίτητο.

Στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή μεταξύ άλλων και εν όψει της πιστοποίησης του Ιδρύματος, θεώρησε απαραίτητο να προβεί σε επικαιροποίηση του Κώδικα, με τις κύριες αλλαγές ή προσθήκες να συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Ο νέος Κώδικας στηρίζεται σε αρχές και όχι σε κανόνες, καθώς οι αρχές αφενός σηματοδοτούν την αναγκαιότητα της γενικής εφαρμογής και αφετέρου όπου κρίνεται απαραίτητο μπορούν να εξειδικευτούν περαιτέρω.
- Παρέχει σαφέστερη καθοδήγηση και διευκολύνει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να συμμορφώνονται με τις αρχές του, καθώς δίνει τη δυνατότητα υποβολής γραπτών ερωτημάτων (ethics@uowm.gr).
- Επεκτείνει την υιοθέτηση των εν λόγω αρχών σε μέλη ή φορείς εκτός του Ιδρύματος τα οποία επιθυμούν τη συνεργασία τους με αυτό.
- Παρέχει τη δυνατότητα υποβολής ανώνυμων καταγγελιών, με σκοπό την αύξηση της πιθανότητας αναφοράς πράξεων που παραβαίνουν τον Κώδικα ή τη Νομοθεσία χωρίς να απειλούνται οι καταγγέλλοντες.
- Εμπλέκει τον εσωτερικό έλεγχο:
  - α) ως λειτουργία συμβουλευτικής και διασφάλισης
  - β) ως εργαλείο διερεύνησης, συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων.
- Προβαίνει σε εξειδίκευση των αρχών, βάσει των βέλτιστων πρακτικών.
- Αυξάνει τη λειτουργικότητα του Κώδικα με τη μετάφρασή του στην Αγγλική και τη διαθεσιμότητά του σε μορφή φωνητικού αρχείου.

Η συνεργασία και η προσήλωση όλων μας στις αρχές του Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπλήρωση των προσδοκιών της κοινωνίας και της αποστολής του Ιδρύματος.

Με εκτίμηση,

Καθηγητής Νικόλαος Σαριαννίδης

Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας
Πρόεδρος της Επιτροπής Δεοντολογίας του Π.Δ.Μ.

1. Σύνθεση της Επιτροπής Δεοντολογίας

Η Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας ανασυγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ.(ΑΔΑ 6ΡΚ6469Β7Κ-857) Πράξη του Πρύτανη, σύμφωνα με το άρθρο 47 του Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α' /4-8-2017) και αποτελείται από:

i. Σαριαννίδης Νικόλαος,

Καθηγητής του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, ως Πρόεδρος.

ii. Παπαδοπούλου Πηνελόπη,

Καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, Κοσμήτορας της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, ως μέλος.

iii. Τριανταφύλλου Αθανάσιος,

Καθηγητής του Τμήματος Μηχανικών Ορυκτών Πόρων, Κοσμήτορας της Πολυτεχνικής Σχολής, ως μέλος

iv. Καστρίτσας Ιωάννης,

Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Κοσμήτορας της Μονομηματικής Σχολής Καλών Τεχνών, ως μέλος.

v. Καταραχιά Ανδρονίκη,

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Κοσμήτορας της Σχολής Οικονομικών Επιστημών, ως μέλος.

vi. Καλογηράτου Ζαχαρούλα,

Καθηγήτρια του Τμήματος Πληροφορικής, Κοσμήτορας της Σχολής Θετικών Επιστημών, ως μέλος.

vii. Μέλφου Αικατερίνη,

Καθηγήτρια του Τμήματος Γεωπονίας, Κοσμήτορας της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών, ως μέλος.

viii. Τσανακτσίδης Κωνσταντίνος,

Καθηγητής του Τμήματος Χημικών Μηχανικών, Κοσμήτορας της Σχολής Επιστημών Υγείας, ως μέλος.

2. Ρόλος της Επιτροπής Δεοντολογίας

Σύμφωνα με το Άρθρο 47 του Ν. 4485/4-8-2017, η Επιτροπή Δεοντολογίας:

α) Διασφαλίζει την τήρηση και εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας εκ μέρους όλων των μελών του Ιδρύματος και διαπιστώνει παραβάσεις των κανόνων δεοντολογίας.

β) Συντάσσει γενική ετήσια έκθεση ως προς την τήρηση και εφαρμογή ή την ανάγκη αναθεώρησης των κανόνων δεοντολογίας, η οποία υποβάλλεται στον Πρύτανη και κοινοποιείται στη Σύγκλητο του οικείου Ιδρύματος στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους.

γ) Εξετάζει αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από έγγραφη αναφορά-καταγγελία φοιτητών, μελών ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ, ερευνητών, επισκεπτών διδασκόντων και διοικητικού προσωπικού σε θέματα της αρμοδιότητά της, προκειμένου να διαπιστώσει την παράβαση των κανόνων δεοντολογίας ή διερευνά σχετικά περιστατικά ύστερα από εντολή του Πρύτανη. Αν κατά τη διερεύνηση διαπιστωθεί παράβαση των κανόνων δεοντολογίας ή τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος, αποστέλλει το σχετικό πόρισμα στον Πρύτανη, προκειμένου αυτός να αξιολογήσει το περιστατικό και να διενεργήσει τα νόμιμα.

δ) Επικαιροποιεί τον παρόντα Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους, εφόσον το κρίνει απαραίτητο.

3. Πεδίο εφαρμογής των Κώδικα

Ο Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής εφαρμόζεται από όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, Καθηγητές, Καθηγήτριες και Λέκτορες, τα μέλη ΕΔΙΠ, τα μέλη ΕΕΠ και τις λοιπές κατηγορίες διδακτικού προσωπικού, τα μέλη ΕΤΕΠ, το διοικητικό προσωπικό, το τεχνικό προσωπικό, τους ερευνητές, το αποσπασμένο προσωπικό, τους φοιτητές όλων των κύκλων σπουδών του Ιδρύματος, καθώς και επισκέπτες καθηγητές και φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων στο πλαίσιο ανταλλαγής φοιτητών (ERASMUS). Επίσης εφαρμόζεται από τους πάσης φύσεως εξωτερικούς και επιστημονικούς συνεργάτες του Ιδρύματος, στη σύμβαση των οποίων ενσωματώνεται η διαδικτυακή διεύθυνση του Κώδικα, η υποχρέωση τήρησής του και οι νόμιμες συνέπειες από την παράβασή του.

4. Βασικές αρχές που αφορούν όλους

Οι βασικές αρχές του Ιδρύματος είναι οι κάτωθι:

1. Σεβασμός των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
2. Αξιοκρατία και ίσες ευκαιρίες
3. Ακαδημαϊκή αριστεία
4. Προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας
5. Ακεραιότητα, Διαφάνεια, αποτελεσματικότητα, Λογοδοσία στη χρήση των Δημοσίων Πόρων, Προστασία των περιουσιακών στοιχείων του Ιδρύματος
6. Διάχυση κουλτούρας ηθικής συμπεριφοράς και κανόνων δεοντολογίας

4.1. Σεβασμός των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι ενσωματωμένος σε όλες τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ιδρύματος, το οποίο καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την προάσπισή τους. Ως ανθρώπινα δικαιώματα θεωρούνται τα «κοινώς αντιλαμβανόμενα αναπαλλοτρίωτα θεμελιώδη δικαιώματα που κάθε άτομο δικαιούται από τη στιγμή της γέννησής του, απλώς και μόνο επειδή είναι ανθρώπινο ον».

4.2. Αξιοκρατία και ίσες ευκαιρίες

Η αρχή της αξιοκρατίας και των ίσων ευκαιριών σημαίνει ότι η διοίκηση, αλλά και το ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό δεν θα αντιμετωπίσουν με περισσότερη ή λιγότερη ευμένεια κάποιον εξαιτίας της θέσης του στο Ίδρυμα, του φύλου του, της καταγωγής του ή για κάποιον άλλο λόγο και δεν θα προβούν σε πράξεις που να υποδηλώνουν τέτοιες πρακτικές. Όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος οφείλουν να εφαρμόζουν απαρέγκλιτα τους νόμους και να έχουν προσήλωση στο περὶ δικαίου αίσθημα.

4.3. Ακαδημαϊκή αριστεία

Η ακαδημαϊκή αριστεία είναι βασικός πυλώνας της ηθικής συμπεριφοράς, ο οποίος συλλειτουργώντας με την αρχή της αξιοκρατίας και της δικαιοσύνης αποτελούν τη βάση της εκπλήρωσης του χρέους της ακαδημαϊκής κοινότητας προς το κοινωνικό σύνολο. Η ακαδημαϊκή αριστεία εξειδικεύεται περαιτέρω στις εξής αρχές:

- α) Προσήλωση στην ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου
- β) Προσήλωση στην ποιότητα του ερευνητικού έργου και τη διάχυση της επιστημονικής γνώσης
- γ) Ελευθερία στην επιστημονική και καλλιτεχνική έρευνα
- δ) Προσήλωση στην επιστημονική και καλλιτεχνική δεοντολογία

4.3.1. Προσήλωση στην ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου

Το διδακτικό προσωπικό οφείλει να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη συνεχή βελτίωση του διδακτικού έργου, ώστε να παρέχει έργο υψηλού επιπέδου βάσει των πιο πρόσφατων εξελίξεων της επιστήμης. Το διδακτικό προσωπικό ενθαρρύνεται να συμμετέχει σε συνέδρια, ομάδες εργασίες και κάθε άλλη δραστηριότητα η οποία προάγει το έργο του Ιδρύματος και είναι σύμφωνη με την πολιτική ποιότητας και ακαδημαϊκής στοχοθεσίας.

Τέλος, το διδακτικό προσωπικό οφείλει να παρέχει εγκαίρως κάθε διευκρίνιση ή στοιχείο που ζητείται από τη ΜΟΔΙΠ, καθώς και να συμμορφώνεται με τις υποδείξεις που προκύπτουν από τις εσωτερικές αξιολογήσεις.

4.3.2. Προσήλωση στην ποιότητα του ερευνητικού έργου και διάχυση της επιστημονικής γνώσης

Το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό οφείλει να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη συνεχή βελτίωση του ερευνητικού έργου του Ιδρύματος. Επιδεικνύοντας ειδικότερα πλήρη σεβασμό προς τους κανόνες της επιστημονικής δεοντολογίας, το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό του Ιδρύματος οφείλει να συμβάλλει με κάθε δυνατό τρόπο στην αύξηση και τη διάχυση του ερευνητικού έργου του Ιδρύματος, να συμμορφώνεται και να προάγει κάθε δράση ή ενέργεια η οποία θα είναι σύμφωνη με την πολιτική ποιότητας και στοχοθεσίας του Ιδρύματος και να αποφεύγει ενέργειες οι οποίες θα έθետαν σε διακύβευση το κύρος του.

Τόσο το ακαδημαϊκό όσο και το διοικητικό προσωπικό του Ιδρύματος οφείλει να προωθεί και να προβάλλει το έργο του Ιδρύματος με τρόπο ο οποίος θα είναι σαφής, κατανοητός, πλήρης και ακριβής. Όλα τα μέλη του ακαδημαϊκού και του διοικητικού προσωπικού του Ιδρύματος δεν θα συνδέονται με κανέναν τρόπο με δηλώσεις οι οποίες είναι αναληθείς, παραπλανητικές ή ελλιπείς.

4.3.3. Ελευθερία στην επιστημονική και καλλιτεχνική έρευνα

Η ελευθερία στην επιστημονική έρευνα περιλαμβάνει την ελευθερία της επιστημονικής γνώσης και έχει την έννοια της αποφυγής κάθε εμποδίου ή κωλύματος για την έκφραση ή τη διάδοσή της. Η επιστήμη και η τέχνη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες· η ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους. Η ακαδημαϊκή ελευθερία και η ελευθερία της διδασκαλίας δεν απαλλάσσουν από το καθήκον της υπακοής στο Σύνταγμα (άρθρο 16).

4.3.4. Προσήλωση στην επιστημονική και καλλιτεχνική δεοντολογία

Το ερευνητικό προσωπικό οφείλει να συμμορφώνεται με τη νομοθεσία, τους γενικότερους κανόνες της επιστημονικής και καλλιτεχνικής έρευνας και τυχόν εξειδικεύσεις, αναλόγως του επιστημονικού του πεδίου. Οι Σχολές του Ιδρύματος οφείλουν να καταρτίσουν και να επικαιροποιούν τον κώδικα επιστημονικής ή καλλιτεχνικής έρευνας του πεδίου τους, ενώ παραβάσεις θα πρέπει να αναφέρονται αμελλητί στην Επιτροπή Δεοντολογίας προς περαιτέρω έρευνα.

4.4. Προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας

Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους οι φοιτητές/τριες αναλαμβάνουν πρωτότυπες εργασίες, είτε μεμονωμένα είτε σε ομάδες. Σε κάθε περίπτωση οι εργασίες αυτές θα πρέπει να γίνονται βάσει της κείμενης νομοθεσίας και να αποτελούν αποκλειστικό έργο των φοιτητών/τριών. Σημειώνεται πως η παραβίαση των πνευματικών δικαιωμάτων αποτελεί αστικό και ποινικό αδίκημα. Σε περιπτώσεις όπου διαπιστώνονται παραβάσεις, επιβάλλονται ποινές σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

4.5. Ακεραιότητα, διαφάνεια, υπευθυνότητα, αποτελεσματικότητα, λογοδοσία στη χρήση των δημόσιων πόρων και την προστασία των περιουσιακών στοιχείων του Ιδρύματος

Το Πανεπιστήμιο αποτελεί Ίδρυμα του οποίου οι οικονομικοί πόροι στο μεγαλύτερο μέρος τους διατίθενται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Κατά συνέπεια τίθεται ζήτημα ορθής διαχείρισης των οικονομικών αγαθών του Ιδρύματος, διαφάνειας στις συναλλαγές, συμμόρφωσης με τη Νομοθεσία και προστασίας των περιουσιακών στοιχείων του. Σημειώνεται ότι η περιγραφόμενη κατάσταση δεν είναι περιοριστική, καθώς ενδέχεται κι άλλες πράξεις ή παραλείψεις να θεωρηθεί ότι παραβαίνουν τον Κώδικα, εφόσον πλήττεται το Ίδρυμα από αυτές. Τέλος, η ορθολογική χρήση των πόρων είναι τόσο ατομική όσο και συλλογική ευθύνη.

4.5.1. Ακεραιότητα

Η αρχή της ακεραιότητας σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι στο Ίδρυμα οφείλουν:

- να είναι ειλικρινείς σε όλες τις συναλλαγές και τις δηλώσεις τους οι οποίες σχετίζονται με το Ίδρυμα
- να απέχουν από δηλώσεις που είναι αναληθείς, παραπλανητικές ή ουσιωδώς ελλιπείς
- να παρέχουν ακριβή στοιχεία που τους ζητούνται από τις υπηρεσίες του Ιδρύματος για σκοπούς εποπτείας και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και να μην προβαίνουν σε πράξεις με σκοπό την αλλοίωση των στοιχείων αυτών
- να συμμορφώνονται πλήρως με την κείμενη νομοθεσία
- να αποφεύγουν καταστάσεις που δημιουργούν συγκρούσεις συμφερόντων
- να διατηρούν την ανεξαρτησία τους στις συναλλαγές εκτός του Ιδρύματος
- να σέβονται την πνευματική ιδιοκτησία των άλλων
- να σέβονται τις πληροφορίες που έρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και να μην προβαίνουν σε αθέμιτες ενέργειες κάνοντας χρήση αυτών
- να μην εκμεταλλεύονται με αθέμιτο τρόπο τη συνεργασία τους και τη θέση τους στο Ίδρυμα
- να απέχουν από πρακτικές δωροδοκίας και δωροληψίας
- να αναφέρουν καλόπιστα περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τον Κώδικα και την Νομοθεσία.

4.5.2. Διαφάνεια

Η διαφάνεια είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ορθή χρήση των πόρων του Ιδρύματος και με τον τρόπο με τον οποίο αυτά χρησιμοποιούνται. Η Διοίκηση του Ιδρύματος και το οικονομικό τμήμα οφείλουν να τηρούν τις κατά τον Νόμο διαδικασίες για τη σύνταξη και την παρακολούθηση του οικονομικού προϋπολογισμού, καθώς και για τις λοιπές υποχρεώσεις δημοσιότητας.

4.5.3. Αποδοτικότητα χρήσης των πόρων

Η Διοίκηση του Ιδρύματος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε η διαχείριση των πόρων του Ιδρύματος να πραγματοποιείται με τον πλέον αποδοτικό τρόπο και με την τήρηση της οικείας νομοθεσίας. Όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, το διοικητικό προσωπικό και οι εξωτερικοί συνεργάτες οφείλουν να είναι συνεπείς ως προς το έργο τους, να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις των ανωτέρων τους και να έχουν ως σταθερή επιδίωξη τη βελτίωση του έργου του Ιδρύματος.

4.5.4. Προστασία των περιουσιακών στοιχείων του Ιδρύματος

Το Ίδρυμα εμπιστεύεται στο ακαδημαϊκό, το διοικητικό προσωπικό και σε κάποιες περιπτώσεις και στους φοιτητές περιουσιακά του στοιχεία, όπως Η/Υ, εργαστηριακό εξοπλισμό κ.ά. Αναμένεται από όλους:

- να κάνουν καλή χρήση του εξοπλισμού που τους έχει εμπιστευθεί το Ίδρυμα
- να αναφέρουν εγκαίρως βλάβες στην τεχνική υπηρεσία
- να είναι ανά πάσα ώρα έτοιμοι να υποδείξουν τα περιουσιακά στοιχεία του Ιδρύματος, σε περίπτωση που δεχθούν αίτημα επιβεβαίωσης της φυσικής ύπαρξης και της κατάστασής τους.

4.6. Διάχυση κουλτούρας ηθικής συμπεριφοράς και κανόνων δεοντολογίας

Τα μέλη του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού θα πρέπει να επιδεικνύουν προσήλωση στην τήρηση της νομοθεσίας και στις ηθικές αξίες του Ιδρύματος, τόσο επί της ουσίας όσο και σε ό,τι αφορά την εμφάνισή τους, ώστε να αποτελούν παράδειγμα επαγγελματισμού και ήθους.

Επιπλέον, σε πολλές περιπτώσεις οι επιστήμες που διδάσκονται στο Ίδρυμα και τα επαγγέλματα τα οποία είναι πιθανό να ακολουθήσουν οι φοιτητές έχουν περισσότερο εξειδικευμένους κανόνες. Κάθε Τμήμα οφείλει να ενσωματώσει τους κανόνες αυτούς στο πρόγραμμα σπουδών του και να προβαίνει στις απαραίτητες τροποποιήσεις.

5. Ειδικότεροι κανόνες διδακτικού προσωπικού

5.1. Γενικοί κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας

Τα υπηρετούντα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Ε.Π., τα μέλη του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού–εκπαιδευτικού προσωπικού, οι ομότιμοι και οι επίτιμοι καθηγητές και το βάσει γενικών ή ειδικών διατάξεων κάθε κατηγορίας διοικητικό προσωπικό του Α.Ε.Ι., ως μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, οφείλουν να επιδεικνύουν αφοσίωση, επιμέλεια, τυπικότητα και υπευθυνότητα, τόσο στην άσκηση των υπηρεσιακών καθηκόντων τους, όσο και στις λοιπές επαφές και δραστηριότητες επ’ ευκαιρία αυτών και δεσμεύονται από τους ακόλουθους γενικούς κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας:

- α) Να μεριμνούν με τον ενδεδειγμένο τρόπο, ώστε να διατηρείται υψηλό το επίπεδο της έρευνας και διδασκαλίας.
- β) Να σέβονται την ακαδημαϊκή ελευθερία και να προάγουν τον επιστημονικό και καλλιτεχνικό διάλογο, να διαπνέονται από πνεύμα συνεργασίας και να συμβάλλουν στην προώθηση της συλλογικής έρευνας.
- γ) Να μην παρακωλύουν αμέσως ή εμμέσως άλλα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας από την άσκηση των ακαδημαϊκών ελευθεριών, των δικαιωμάτων και των αρμοδιοτήτων τους.
- δ) Να τηρούν τον κώδικα δημοσιοϋπαλληλικής δεοντολογίας και να μεριμνούν για την εκτέλεση των διοικητικών καθηκόντων που τους αναλογούν.
- ε) Η συνολική συμπεριφορά τους εντός και εκτός του Ιδρύματος να είναι ανάλογη της ιδιότητάς τους και να μη γίνεται εκμετάλλευση του επιστημονικού τίτλου, του αξιώματος ή της θέσης που φέρει κάθε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας εκτός αυτής.
- στ) Να μην παρακωλύεται κατά το δυνατόν η κανονική λειτουργία του Ιδρύματος από τον προγραμματισμό και τις αιτήσεις αδειών του προσωπικού του.

5.2. Σχέσεις μεταξύ διδασκόντων

Τα μέλη ΔΕΠ και όλες οι κατηγορίες διδασκόντων οφείλουν:

- α) Να συμπεριφέρονται στους συναδέλφους τους και στους φοιτητές με σεβασμό. Επιφυλασσόμενου του δικαιώματός τους να εκφέρουν αντικειμενική επιστημονική ή καλλιτεχνική κρίση, οφείλουν να αποφεύγουν μειωτικές και προσβλητικές εκφράσεις για το επιστημονικό και διδακτικό έργο των συναδέλφων τους. Η εκ μέρους των διδασκόντων εργασιακή ή σεξουαλική παρενόχληση των συναδέλφων τους και η με οποιονδήποτε τρόπο εκμετάλλευση της ιδιότητάς τους, ιδίως δε της βαθμίδας στην οποία ανήκουν ή του θεσμικού τους ρόλου, προκειμένου να υποχρεώσουν άλλα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας σε συγκεκριμένη πράξη, παράλειψη, κρίση ή ψήφο συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα.
- β) Να είναι αμερόληπτοι και να τηρούν τις αρχές της αξιοκρατίας, της ισότητας, της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών προς τους φοιτητές, τους νεότερους καθηγητές και εν γένει σε κάθε περίπτωση της κρίσης στην οποία προβαίνουν είτε ως διδάσκοντες, είτε ως εξεταστές, είτε ως ερευνητές, είτε ως όργανα ή μέλη συλλογικών οργάνων του Πανεπιστημίου, είτε ως μέλη επιτροπής κρίσεως καθηγητών ή άλλων επιτροπών στις οποίες συμμετέχουν λόγω της ιδιότητάς τους ως Πανεπιστημιακοί Καθηγητές ή ως επιστήμονες. Επίσης, οφείλουν να αιτιολογούν την κρίση τους.
- γ) Να απέχουν από οποιαδήποτε ενέργεια στην οποία ανακύπτει θέμα σύγκρουσης συμφερόντων τους.

5.3. Συμπεριφορά κατά τη συμμετοχή σε συλλογικά όργανα

Το σύνολο του Προσωπικού οφείλει να συμμετέχει ανελλιπώς στα συλλογικά όργανα του Πανεπιστημίου, όταν και όπως ο νόμος ορίζει, καθώς και στις κατά περίπτωση συνιστώμενες Επιτροπές, και να συμβάλλει στην οργάνωση και τη σωστή και εύρυθμη λειτουργία των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών δραστηριοτήτων της οικείας Σχολής, του Τμήματος ή του Τομέα όπου ανήκει.

Κατά τη συμμετοχή τους στις εργασίες των συλλογικών οργάνων του Πανεπιστημίου, τα μέλη ΔΕΠ, οι λοιπές κατηγορίες διδασκόντων αλλά και οι εργαζόμενοι στο Πανεπιστήμιο οφείλουν να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις του εκάστοτε προεδρεύοντος, λαμβάνοντας τον λόγο μόνον όταν τους δίδεται, να μη διακόπτουν άλλους ομιλητές, να μην αποχωρούν από τις συνεδριάσεις των οργάνων αδικαιολόγητα, να μη διακόπτουν ή δυσχεραίνουν καθ’ οιονδήποτε τρόπο την ομαλή πρόοδο των εργασιών τους και να εκφράζουν τις απόψεις τους με μετριοπάθεια, αμεροληψία και συντομία, αποφεύγοντας εκφράσεις προσβλητικές ή μειωτικές για τις απόψεις των λοιπών συμμετεχόντων.

5.4. Σχέσεις με τους φοιτητές

Τα μέλη ΔΕΠ και όλες οι κατηγορίες διδασκόντων οφείλουν σε όλους τους φοιτητές και φοιτήτριες ίσο σεβασμό και μέριμνα, ανεξάρτητα από το φύλο τους, την εθνική τους προέλευση, τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις τους. Ειδικότερα, οι διδάσκοντες οφείλουν να διαθέτουν επαρκή χρόνο, προκειμένου να καθοδηγούν ακόμα και σε ατομική βάση τους φοιτητές τους, με γνώμονα το συμφέρον των τελευταίων και την επιστημονική και ακαδημαϊκή τους εξέλιξη. Η με οποιοδήποτε τρόπο χρησιμοποίηση φοιτητών σε έργα άσχετα προς τα πανεπιστημιακά τους καθήκοντα, ιδίως δε για σκοπούς προσπορισμού οποιασδήποτε ωφέλειας εκ μέρους των διδασκόντων, συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα.

5.5. Σχέσεις με το διοικητικό προσωπικό

Τα μέλη ΔΕΠ και όλες οι κατηγορίες διδασκόντων οφείλουν να συμπεριφέρονται προς το διοικητικό προσωπικό με σεβασμό. Ειδικότερα, οφείλουν να μη θίγουν την αξιοπρέπεια των εν λόγω υπαλλήλων, να μην απαιτούν από αυτούς την εκτέλεση εργασιών που κείνται πέραν των αρμοδιοτήτων τους, ούτε να απαιτούν από αυτούς την κατά προτεραιότητα ικανοποίηση προσωπικών τους αιτημάτων προς βλάβη της ομαλής λειτουργίας του Πανεπιστημίου. Φαινόμενα ηθικής ή άλλης παρενόχλησης, καθώς και η προσπάθεια εκφοβισμού (λεκτικού, ηλεκτρονικού, κ.λπ.) του διοικητικού προσωπικού είναι μη αποδεκτά και ελέγχονται από την Επιτροπή Δεοντολογίας.

5.6. Χρήση εγκαταστάσεων του ΠΔΜ

Σε περιπτώσεις διεξαγωγής εξωτερικά χρηματοδοτούμενης έρευνας, στην οποία γίνεται χρήση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του ΠΔΜ, καθώς και όταν απασχολείται προσωπικό του ΠΔΜ, απαιτείται άδεια του οικείου οργάνου. Επίσης, δεν πρέπει λόγω της διεξαγωγής της έρευνας να παρακωλύονται οι εκπαιδευτικές και λοιπές λειτουργίες που λαμβάνουν χώρα στις εγκαταστάσεις. Απαραίτητη προϋπόθεση χρήσης εγκαταστάσεων του ΠΔΜ είναι ο επιστημονικός υπεύθυνος να αποτελεί μέλος ΔΕΠ του ΠΔΜ σύμφωνα με τις εκάστοτε ρυθμίσεις του νόμου, περιλαμβανομένων των ομότιμων καθηγητών, εφόσον μετέχουν κατά το πρόγραμμα της οικείας Σχολής στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Προβλήματα κατά την εκτέλεση των ερευνητικών έργων μεταξύ των εμπλεκόμενων επιλύονται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία. Μέριμνα θα πρέπει να λαμβάνεται από τους ερευνητές για τη σχολαστική τήρηση των κανονισμών ασφαλείας, ιδιαίτερα σε εργαστηριακές έρευνες. Η χρήση των εγκαταστάσεων ή του εξοπλισμού του ΠΔΜ ή η παροχή υπηρεσιών εκ μέρους άλλων εργαζομένων μελών του συνεπάγεται τη διαχείριση της έρευνας (εφόσον χρηματοδοτείται εκτός τακτικού προϋπολογισμού του ΠΔΜ) από την Επιτροπή Ερευνών του ΠΔΜ.

5.7. Συμπεριφορά εκτός Πανεπιστημίου

Τα μέλη ΔΕΠ και όλες οι κατηγορίες διδασκόντων οφείλουν κατά την εκτός Πανεπιστημίου δημόσια ζωή τους να συμπεριφέρονται με τρόπο που να τιμά τον ρόλο τους ως δημόσιων λειτουργών και να μη χρησιμοποιούν την πανεπιστημιακή ιδιότητά τους κατά τρόπο ο οποίος μπορεί να εκθέσει το Πανεπιστήμιο ή προκειμένου να αποσπάσουν οφέλη πάσης φύσεως για λόγους που δεν σχετίζονται με τις επιστημονικές τους δεξιότητες.

Επίσης οφείλουν να επιδεικνύουν σύνεση και προσοχή κατά την παρουσία τους στα ΜΜΕ και τη χρήση του διαδικτύου. Οφείλουν επίσης να χρησιμοποιούν τον ακριβή τους τίτλο και το όνομα της Σχολής/Τμήματος στα οποία υπηρετούν.

Σε περιπτώσεις δημοσίων τοποθετήσεων θα πρέπει να δηλώνεται με τρόπο σαφή το εάν οι δηλώσεις αφορούν προσωπικές απόψεις ή υπό την ιδιότητά του ως μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας.

5.8. Προστασία περιουσιακών στοιχείων

Η προστασία της πανεπιστημιακής περιουσίας και ο σεβασμός των πανεπιστημιακών χώρων και εγκαταστάσεων αποτελούν θεμελιώδεις υποχρεώσεις διδασκόντων, ερευνητών, φοιτητών και διοικητικού προσωπικού. Είναι υποχρέωση όλων να προστατεύουν την περιουσία του Πανεπιστημίου ή να αναφέρουν αρμοδίως κάθε ασυνήθιστη φθορά ή καταστροφή.

5.9. Διδασκαλία

Τα μέλη ΔΕΠ και όλες οι λοιπές κατηγορίες διδασκόντων του ΠΔΜ οφείλουν να θέτουν τις γνώσεις και την εμπειρία τους στη διάθεση των φοιτητών κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, η οποία αποτελεί την κύρια υποχρέωσή τους, και γενικότερα με την συμπεριφορά τους να αποδεικνύουν ότι αντιλαμβάνονται την ιδιότητά τους ως Πανεπιστημιακοί Καθηγητές ως την κύρια επαγγελματική τους απασχόληση.

Επίσης, οφείλουν να τηρούν με συνέπεια τις διδακτικές τους υποχρεώσεις αυτοπροσώπως. Η ανάθεση διδακτικού έργου σε τρίτα πρόσωπα γίνεται κατ' εξαίρεση και πάντα με απόφαση των αρμοδίων οργάνων του Τμήματος και σε καμιά περίπτωση σε τακτή βάση. Επίσης, θα πρέπει να δέχονται τακτικά τους φοιτητές ή σπουδαστές για θέματα που σχετίζονται με την εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία.

Τα μέλη ΔΕΠ και όλες οι κατηγορίες διδασκόντων οφείλουν να καταθέτουν έγκαιρα κάθε πληροφορία που σχετίζεται με το περιεχόμενο των μαθημάτων που διδάσκουν, τους τίτλους των διαλέξεων ή των εργαστηρίων, τον τρόπο αξιολόγησης και τη σχετική βιβλιογραφία. Όλες αυτές οι πληροφορίες δημοσιεύονται στους Οδηγούς Σπουδών των Τμημάτων, στη χρησιμοποιούμενη ηλεκτρονική πλατφόρμα e-Class, καθώς και στην αντίστοιχη σελίδα της ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος.

Τα μέλη ΔΕΠ και όλες οι λοιπές κατηγορίες διδασκόντων του ΠΔΜ που επιθυμούν να αναρτήσουν στο διαδίκτυο κείμενα, ασκήσεις, παραδείγματα κ.λπ. από δημιουργήματα τρίτων, προς χρήση των φοιτητών τους για τις ανάγκες της διδασκαλίας τους, οφείλουν να μεριμνούν, ώστε η πρόσβαση στα σχετικά αρχεία να είναι δυνατή μόνο στους φοιτητές τους. Σε κάθε περίπτωση η αναπαραγωγή πρέπει να συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής και των ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή.

5.10. Εξετάσεις-βαθμολογία

Τα μέλη ΔΕΠ και όλες οι κατηγορίες διδασκόντων οφείλουν να παρέχουν στους φοιτητές τη δυνατότητα να εξετασθούν για τις δεξιότητες και τις γνώσεις που απέκτησαν κατά τρόπο αντικειμενικό. Η βαθμολογία των φοιτητών πρέπει να γίνεται κατά τρόπο αμερόληπτο και διαφανή. Προκειμένου να εξασφαλίζεται στο μέγιστο δυνατό βαθμό η αξιοπιστία και εγκυρότητα της βαθμολόγησης των φοιτητών, θα πρέπει:

- α) Οι διδάσκοντες να χρησιμοποιούν ποικιλία τεχνικών αξιολόγησης.
- β) Τα τεστ ή οι εξετάσεις να καλύπτουν όλη τη διδακτέα ύλη.
- γ) Οι βαθμοί να αποτελούν σύνθεση όσο το δυνατόν περισσότερων παραγόντων, όπως εργασιών, τεστ προόδου, τεστ πολλαπλής επιλογής.
- δ) Οι βαθμοί να συνδέονται με την επίτευξη των μαθησιακών στόχων.
- ε) Οι τρόποι αξιολόγησης των μαθημάτων να αναγράφονται σαφώς στο περίγραμμα των μαθημάτων και των οδηγών σπουδών.
- στ) Οι βαθμοί να κοινοποιούνται έγκαιρα στη Γραμματεία του Τμήματος και στους φοιτητές.

6. Ειδικότεροι κανόνες που αφορούν τους φοιτητές

Οι φοιτητές (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, υποψήφιοι διδάκτορες) αντιμετωπίζονται ως ισότιμα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και με τη σειρά τους οφείλουν να επιδεικνύουν επιμέλεια, τυπικότητα και υπευθυνότητα στις δραστηριότητές τους εντός του Ιδρύματος. Η συμπεριφορά τους θα πρέπει να διέπεται από τις αρχές που ισχύουν για τους διδάσκοντες και τους εργαζόμενους στο Ίδρυμα.

6.1. Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Οι φοιτητές δικαιούνται και οφείλουν:

- α) Να ακολουθούν τη διδακτική και την εξεταστική διαδικασία σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών και τον εσωτερικό Κανονισμό του Τμήματος/Σχολής.
- β) Να σέβονται τα κτήρια και τις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου και να τηρούν τους κανόνες ασφαλείας.
- γ) Να εκπονούν οι ίδιοι τις εργασίες που τους ανατίθενται και να μην παρουσιάζουν πνευματικά έργα άλλων ως δικά τους.

- δ) Να συμμετέχουν στις εξετάσεις μόνο με την επίδειξη της φοιτητικής τους ταυτότητας ή οποιουδήποτε άλλου σχετικού εγγράφου, όταν αυτό ζητείται από τους εξεταστές, και να μη χρησιμοποιούν αθέμιτα μέσα για την απάντηση στα ερωτήματα που τους τίθενται.
- ε) Να συναντούν για φοιτητικά θέματα τους διδάσκοντες στις ορισμένες ώρες ακροάσεων.
- στ) Να ζητούν επίδειξη του γραπτού τους και παροχή εξηγήσεων για τη βαθμολογία του, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό και το πρόγραμμα της κάθε Σχολής.
- ζ) Να αναφέρονται στις διοικητικές υπηρεσίες των Σχολών και του Πανεπιστημίου κατά το πρόγραμμα που έχει ανακοινωθεί, ασκώντας κάθε δικαίωμα που παρέχει ο νόμος, θεωρούμενοι ενήλικες στη σχέση τους με το Πανεπιστήμιο.
- η) Να αξιολογούν κατά περιοδικά διαστήματα τόσο τους διδάσκοντες όσο και τις δομές του Πανεπιστημίου, με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου σπουδών.

6.2. Πειθαρχικά παραπτώματα

Πειθαρχικά παραπτώματα για τους φοιτητές συνιστούν ιδίως:

- α) Η χρήση μέσων ή μεθόδων που παραβιάζουν το αδιάβλητο των εξετάσεων. Η μη αυτοπρόσωπη εκπλήρωση δοκιμασίας που έχει καθοριστεί για την αξιολόγηση των γνώσεων και δεξιοτήτων των φοιτητών, η κατά τη διάρκεια εξετάσεων κάθε μορφής αντιγραφή ή μη επιτρεπόμενη συνεργασία με τρίτους ή η χρησιμοποίηση βοηθημάτων ή σημειώσεων χωρίς την άδεια του διδάσκοντα συνιστούν σοβαρά πειθαρχικά αδικήματα που συνεπάγονται την επιβολή κυρώσεων.
- β) Η εκ προθέσεως καταστροφή περιουσίας του Ιδρύματος.
- γ) Η εκούσια παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος και των υπηρεσιών του.
- δ) Ο κάθε είδους εκφοβισμός.
- ε) Η λογοκλοπή που συνίσταται σε:
- Χρησιμοποίηση των πνευματικών δημιουργημάτων τρίτων προσώπων και η εμφάνισή τους ως προσωπικών δημιουργημάτων του φοιτητή ή της φοιτήτριας, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει στο πλαίσιο της διδακτικής ή ερευνητικής διαδικασίας.
  - Υποβολή εργασιών που έχουν εκπονηθεί σε συνεργασία με άλλους φοιτητές ως προϊόντων αποκλειστικά ατομικής εργασίας ενός φοιτητή.
  - Επανυποβολή εργασίας, εν όλω ή εν μέρει, που εκπονήθηκε για τις ανάγκες άλλης διδακτικής ή ερευνητικής διαδικασίας, με σκοπό την εκπλήρωση υποχρεώσεων που ο φοιτητής έχει αναλάβει στο πλαίσιο ορισμένης τέτοιας νέας διαδικασίας.

7. Ειδικότεροι κανόνες διοικητικού προσωπικού

Το διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου οφείλει να εκτελεί τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί με γνώμονα την καλύτερη εξυπηρέτηση της ακαδημαϊκής διαδικασίας, έρευνας, γνώσης και διδασκαλίας. Ως εκ της ιδιότητάς του, το διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου έχει ιδιαίτερη υποχρέωση να αναφέρει αρμοδίως χωρίς καθυστέρηση κάθε παρούσα ή επαπειλούμενη παραβίαση του νόμου ή των κανόνων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Εσωτερικό Κανονισμό, από οποιονδήποτε και αν προέρχονται. Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του επί συβάσει προσωπικού καθορίζονται με βάση τις συμβάσεις πρόσληψής τους.

Σε περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από φοιτητές επιβάλλονται, ανάλογα με τη βαρύτητα του παραπτώματος, πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό και προσιδιάζουν στη φοιτητική ιδιότητα (έγγραφο επίπληξη, απαγόρευση χρήσης εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων του Ιδρύματος, αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας κ.λπ.).

8. Πειθαρχικά παραπτώματα

Τα πειθαρχικά παραπτώματα για τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ & ΕΕΠ και το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό του ΠΔΜ, καθώς και για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες του ιδρύματος, υπαγορεύονται από το Άρθρο 23 (Πειθαρχικά παραπτώματα), το Άρθρο 24 (Πειθαρχικές ποινές), το Άρθρο 25 (Πειθαρχικά όργανα), το Άρθρο 26 (Πειθαρχική διαδικασία) και το Άρθρο 27 (Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων) του Π.Δ. υπ' αριθμ. 160/3-11-2008. Τα παραπτώματα αυτά συνιστούν παραβίαση των κείμενων διατάξεων της νομοθεσίας για τα ΑΕΙ, παραβίαση των αποφάσεων των οργάνων του ιδρύματος και παραβίαση των κανόνων συμπεριφοράς που πρέπει να επιδεικνύουν τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, ώστε να μη διαταράσσεται η

δημοκρατική λειτουργία και να μη θίγεται το κύρος του ΠΔΜ και των λειτουργιών του. Πειθαρχικά παραπτώματα συνιστούν ιδίως:

- α) Η συνειδητή αποσιώπηση της άμεσης ή έμμεσης συνεισφοράς άλλων προσώπων στο αντικείμενο της επιστημονικής τους έρευνας και διδασκαλίας.
- β) Η παράλειψη δήλωσης οποιασδήποτε σύγκρουσης συμφερόντων αναφορικά με την τελική έκβαση συγκεκριμένης έρευνας στην οποία μετέχουν.
- γ) Η χρησιμοποίηση χώρων, εγκαταστάσεων και υποδομών του ιδρύματος με τρόπο αντίθετο προς τον προορισμό τους και τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία τους ή χωρίς τη νόμιμη άδεια του αρμόδιου οργάνου του ΑΕΙ.
- δ) Η επίδειξη συμπεριφοράς που κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 107 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως εκάστοτε ισχύει, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για τους δημοσίους υπαλλήλους.
- ε) Η μη ενημέρωση των μελών των Συλλογικών Οργάνων για εκκρεμούσες ποινικές διώξεις που τους αφορούν.

9. Ειδικότεροι κανόνες επιστημονικής και καλλιτεχνικής έρευνας

9.1. Δεσμεύσεις ερευνητών

Η ερευνητική δραστηριότητα θα πρέπει να διενεργείται με απόλυτο σεβασμό στην βιοηθική, σωματική και πνευματική υπόσταση του ανθρώπου, αλλά και του φυσικού περιβάλλοντος. Οι ερευνητές δεσμεύονται από τις εξής γενικά αναγνωρισμένες αρχές: της αξίας του ανθρώπου και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ελευθερίας και της ισότητας, της προστασίας της δημόσιας υγείας, της προστασίας του παιδιού και των ευαίσθητων ομάδων, της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, αλλά και της προστασίας της βιοποικιλότητας. Συγκεκριμένα, οι ερευνητές:

- Οφείλουν να ακολουθούν την ισχύουσα νομοθεσία και να ενημερώνονται για τις κατευθυντήριες οδηγίες όσον αφορά την έρευνα.
- Έχουν προσωπική ευθύνη για τις πράξεις τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και τις διεθνείς διακηρύξεις για τη βιοηθική και τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Για τη διεξαγωγή έρευνας λαμβάνουν συγκατάθεση κατόπιν ενημέρωσης από όλους τους συμμετέχοντες, οι οποίοι διατηρούν το δικαίωμα της ελεύθερης ανάκλησης της συγκατάθεσής τους ή της αποχώρησης από την έρευνα.
- Διασφαλίζουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων σεβόμενοι φυλετικές, έμφυλες, θρησκευτικές, πολιτικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες των συμμετεχόντων.
- Οφείλουν να μην επηρεάζονται οι ίδιοι ή τα αποτελέσματα της μελέτης τους από κοινωνικούς, πολιτικούς ή οικονομικούς παράγοντες.
- Οφείλουν να μην αποκρύπτουν ή αλλοιώνουν τα αποτελέσματα της μελέτης και να τηρούν πλήρη αρχεία για την εξέλιξη και τα αποτελέσματα ενός προγράμματος, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος, με ταυτόχρονη σε κάθε περίπτωση διασφάλιση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (βλ. Κεφ. 9.3). Οποιοδήποτε πρόσωπο λαμβάνει επίσημα ή ανεπίσημα γνώση της προόδου ή του προϊόντος των ερευνών οφείλει να τηρεί πλήρη εχεμύθεια και να αποφεύγει ενέργειες που συνεπάγονται την εκμετάλλευση της γνώσης ή του προϊόντος της έρευνας προς ίδιον όφελος.
- Οφείλουν να τηρούν τους γενικούς και ειδικούς κανόνες ασφαλείας του ΠΔΜ στους χώρους της έρευνας και απαιτείται να τηρούν τις αρχές της χρηστής, διαφανούς και αποτελεσματικής χρηματοοικονομικής διαχείρισης.
- Κατά τη σύναψη συμφωνίας χρηματοδότησης, δεν πρέπει να δέχονται όρους που διακυβεύουν την ελευθερία τους, το κύρος και τα συμφέροντα του Ιδρύματος κατά τον σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και τη δημοσίευση της έρευνάς τους.
- Απαιτείται να αναφέρουν σε κάθε δημοσίευση τον φορέα που υπηρετούν με τον πλήρη ελληνικό και ξενόγλωσσο τίτλο του ΠΔΜ.
- Οφείλουν να χρησιμοποιούν τις νόμιμες ονομασίες του Τμήματος ή της Σχολής ή οποιουδήποτε Εργαστηρίου ή δομής εντάσσεται σε αυτό, ύστερα από την υποβολή σχετικού αιτήματος προς τη ΓΣ και τη χορήγηση σχετικής άδειας.
- Ως κριτές οφείλουν να απέχουν από τη λήψη αποφάσεων στις οποίες ανακύπτει θέμα σύγκρουσης συμφερόντων ή κανόνων δεοντολογίας.

Σε ό,τι αφορά την έρευνα με παιδιά και εφήβους, ειδικότερα, η έρευνα θα πρέπει να διεξάγεται υπό το πρίσμα της αναγνώρισης των εξής τουλάχιστον προϋποθέσεων:

- ότι οι ικανότητες, οι αντιλήψεις και τα πλαίσια αναφοράς των παιδιών και εφήβων ενδέχεται να διαφέρουν από τα αντίστοιχα των ενηλίκων·
- ότι τα παιδιά/έφηβοι γενικά είναι ευάλωτα σε εκμετάλλευση κατά την αλληλεπίδρασή τους με ενήλικες και ότι οι ενήλικες έχουν ειδική ευθύνη απέναντι στα παιδιά/εφήβους·
- ότι οι σχέσεις ισχύος μεταξύ ενήλικα ερευνητή και παιδιών/εφήβων που συμμετέχουν στην έρευνα είναι άνισες·
- ότι ο ερευνητής δεν αυτοπροβάλλεται ως αρμόδιος για διάγνωση στην έκθεση των ευρημάτων του ή ως ικανός για παροχή συμβουλών, ούτε και κοινοποιεί πληροφορίες που πήρε εμπιστευτικά από παιδί/έφηβο που συμμετέχει στην έρευνα·
- ότι η δεοντολογία ως προς την ενημέρωση και τη συναίνεση τόσο του παιδιού/εφήβου όσο και του γονέα για συμμετοχή στην έρευνα θα πρέπει να τηρείται απαρέγκλιτα (π.χ. αποφυγή κάθε είδους βλάβης, προστασία των παιδιών/εφήβων, μη αποσιώπηση των εμπειριών των παιδιών/εφήβων με αποκλεισμό τους από την έρευνα).

Σε ότι αφορά στη χρησιμοποίηση ζώων σε πειράματα, ειδικότερα, η έρευνα θα πρέπει να διεξάγεται υπό το πρίσμα της αναγνώρισης των εξής τουλάχιστον προϋποθέσεων:

- Ότι τηρούνται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι τρεις αρχές πειραματισμού με ζώα (3R), δηλαδή η αρχή της Αντικατάστασης (Replacement), η αρχή της Ελάττωσης (Reduction) και η αρχή της Βελτίωσης (Refinement). Σύμφωνα με αυτές τις αρχές, η έρευνα πρέπει να αποφεύγεται αν υπάρχουν εναλλακτικές, ως προς την χρήση ζώων, μέθοδοι, προκειμένου να ληφθούν οι αναμενόμενες επιστημονικές πληροφορίες. Αν η έρευνα δεν μπορεί να αποφευχθεί, πρέπει να διενεργείται με το μεγαλύτερο δυνατό, για την επιστημονική εγκυρότητα, περιορισμό του αριθμού των πειραματόζωων. Τέλος, η έρευνα θα πρέπει να διενεργείται κατά τρόπο που να ανακουφίζει ή να μειώνει τον πόνο και την ταλαιπωρία των ζώων που συμμετέχουν.
- Ότι εφαρμόζονται οι ορθές ζωοτεχνικές πρακτικές και η ορθή κτηνιατρική μέριμνα ανάλογα με το είδος των ζώων που χρησιμοποιούνται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- Ότι απαγορεύονται τα πειράματα με ζώα τα οποία ανήκουν σε είδη που απειλούνται με εξαφάνιση, εκτός αν τα πειράματα έχουν ως αντικείμενο την έρευνα για τη διατήρηση των ειδών αυτών ή σημαντικούς βιοϊατρικούς σκοπούς για τους οποίους τα είδη αυτά είναι τα μόνα κατάλληλα.
- Ότι απαγορεύονται τα πειράματα με τη χρησιμοποίηση αδέσποτων ζώων.

9.2. Σχέσεις μεταξύ ερευνητών

Μεταξύ των ερευνητών θα πρέπει να τηρείται η υποχρέωση αμοιβαίου σεβασμού. Οι μεν νεότεροι οφείλουν να σέβονται και να αναγνωρίζουν την εμπειρία των παλαιότερων, οι δε εμπειρότεροι ερευνητές οφείλουν να σέβονται την προσωπικότητα, να αξιολογούν δίκαια τις ικανότητες των νεοτέρων και να τους μυούν στη μεθοδολογία και το ήθος της έρευνας, αποβλέποντας στην πρόοδο της ερευνητικής δραστηριότητας.

9.3. Ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας

Η πνευματική ιδιοκτησία περιλαμβάνει το δικαίωμα εκμετάλλευσης του ερευνητικού έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της προστασίας του προσωπικού δεσμού με αυτό (ηθικό δικαίωμα), όπως τα δικαιώματα αυτά αναλύονται στα άρθρα 3 και 4 του Ν.2121/1993 «Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα».

Οι ερευνητές κατά τη διεξαγωγή της ερευνητικής δραστηριότητας οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη και να μη θίγουν καθ' οιονδήποτε τρόπο δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτων, την οποία υποχρεούνται να αποδίδουν στον δημιουργό της. Οποιοδήποτε πρόσωπο λαμβάνει επίσημα ή ανεπίσημα γνώση της προόδου ή του προϊόντος των ερευνών πριν από την ολοκλήρωση και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων τους, οφείλει να τηρεί πλήρη εχεμύθεια και να απέχει από ενέργειες που αποσκοπούν στην εκμετάλλευση της γνώσης ή του προϊόντος της έρευνας προς ίδιον ή αλλότριο όφελος.

Οι επιστήμονες του ΠΔΜ αποκτούν πνευματική ιδιοκτησία επί του αντικειμένου της έρευνας που διεξάγουν και των προϊόντων της, ανάλογα με τον βαθμό συμβολής τους. Η ιδιοκτησία αυτή αφορά και προγράμματα ηλεκτρονικής επεξεργασίας (λογισμικά), καθώς και το προπαρασκευαστικό υλικό. Είναι ωστόσο δυνατό στην υπογραφόμενη σύμβαση μεταξύ των ερευνητών του ΠΔΜ και των εντολέων ή χρηματοδοτών της έρευνας, η πνευματική ιδιοκτησία να ορίζεται διαφορετικά.

Η κατασκευή ή παραποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων αποτελούν σοβαρά παραπτώματα που επισύρουν την επιβολή κυρώσεων. Επίσης, η οικειοποίηση αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την ερευνητική προσπάθεια άλλων ερευνητών ελέγχεται και τιμωρείται σύμφωνα με τις αρχές προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων.

9.4. Δικαιώματα επί των αποτελεσμάτων της έρευνας

Το ΠΔΜ αποκτά δικαίωμα επί των αποτελεσμάτων της έρευνας, εφόσον αυτή διεξάγεται στις εγκαταστάσεις του ή χρηματοδοτείται από αυτό ή γίνεται με τη χρήση του ονόματός του. Εάν το αποτέλεσμα της έρευνας αποδώσει οικονομικά οφέλη, οι ερευνητές οφείλουν να το γνωστοποιούν εγγράφως στο Ίδρυμα και να συνάπτουν από κοινού σύμβαση εκμετάλλευσης. Σε κάθε περίπτωση, οι ερευνητές θα πρέπει να γνωρίζουν και να δημοσιοποιούν τις πηγές της χρηματοδότησης που τους εξασφαλίζουν τα μέσα για την έρευνά τους. Κατά τη σύναψη συμφωνίας χρηματοδότησης είναι ανεπίτρεπτο να δέχονται όρους που διακυβεύουν την ελευθερία τους κατά τον σχεδιασμό, τη διεξαγωγή ή τη δημοσίευση της έρευνάς τους.

9.5. Έγγραφη δήλωση ερευνητών

Κατά την υποβολή προτάσεων ή αιτήσεων ή συμβάσεων για εκπόνηση έρευνας, οι ερευνητές δηλώνουν εγγράφως προς την Επιτροπή Ερευνών ότι έλαβαν γνώση του παρόντος κώδικα και αναλαμβάνουν την υποχρέωση συμμόρφωσης και τήρησης των προβλεπόμενων σε αυτόν όρων και διατάξεων.

9.6. Προβολή των ερευνών

Πινακίδες, ανακοινώσεις, έντυπα και γενικά μέσα προβολής των προγραμμάτων διαμορφώνονται και χρησιμοποιούνται με τρόπο που να εξυπηρετεί την ενημέρωση της επιστημονικής κοινότητας ή των πολιτών και όχι την επαγγελματική προβολή στην έρευνα κατά αθέμιτο τρόπο. Η μνεία ενδεχόμενων χορηγών σε δραστηριότητες ή έντυπα των ερευνητικών ομάδων πρέπει να γίνεται με προσοχή, ώστε να μη δημιουργεί σύγχυση ως προς τον φορέα της έρευνας, να μην παρέχει την αίσθηση διαφήμισης συγκεκριμένου προϊόντος και να μη δημιουργεί εντυπώσεις για μόνιμη σύνδεση του χορηγού με το Πανεπιστήμιο.

10. Πνευματικά δικαιώματα

10.1. Γενικά

Η αναπαραγωγή ολόκληρου ή τμημάτων πνευματικών έργων τρίτων προσώπων (βιβλίων, άρθρων, εργασιών, έργων εικαστικών και εφαρμοσμένων τεχνών κ.λπ.), καθώς και η μετάφραση, η διασκευή, η παραποίηση ή απομίμησή τους, χωρίς την άδεια του δημιουργού τους, απαγορεύεται από το νόμο, ανεξάρτητα από τη μορφή με την οποία αυτή γίνεται (έντυπη, ηλεκτρονική, φωτογραφική, κ.λπ.) και συνιστά αστικό και ποινικό αδίκημα, συνάμα δε και σοβαρή πειθαρχική παράβαση.

Κάθε δημιουργός ή συνδημιουργός έργου δικαιούται να αναφέρεται και να αναγνωρίζεται ως τέτοιος, απολαμβάνοντας και τα τυχόν περιουσιακά δικαιώματα που απορρέουν από το έργο. Η παράλειψη της αναφοράς της πνευματικής εισφοράς τρίτων προσώπων σε δημοσιευμένο έργο ή, αντίθετα, η συμπερίληψη προσώπου ως δημιουργού ή συνδημιουργού σε έργο στο οποίο δεν έχει συνεισφέρει με προσωπικό δημιουργικό έργο, συνιστούν σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα και μπορούν να έχουν και άλλες νομικές συνέπειες. Σε περίπτωση έργου που είναι αποτέλεσμα της πραγματικής δημιουργικής συνεισφοράς περισσότερων προσώπων, τα πρόσωπα αυτά πρέπει να αναφέρονται όλα ως συνδημιουργοί του έργου κατά τη σειρά της σπουδαιότητας της συμβολής τους.

Η εκμετάλλευση των περιουσιακών δικαιωμάτων που προκύπτουν από δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας από τον δημιουργό ή τον εφευρέτη μπορεί να

υπόκειται σε περιορισμούς, προκειμένου, ιδίως, για έργα που παρήχθησαν με τα μέσα ή τη χρηματοδότηση του ΠΔΜ ή άλλου φορέα.

10.2. Πνευματικά δικαιώματα μεταπτυχιακής εργασίας ή διδακτορικού διπλώματος

Τα πνευματικά δικαιώματα της μεταπτυχιακής εργασίας ή του διδακτορικού διπλώματος ανήκουν στον μεταπτυχιακό ή διδακτορικό φοιτητή. Η μεταπτυχιακή εργασία ή το διδακτορικό δίπλωμα οφείλουν να είναι έργο του υποψηφίου, αλλιώς δεν μπορεί να του χορηγηθεί ο σχετικός τίτλος, αφού κατά τον νόμο απαιτείται τα σχετικά έργα να διαλαμβάνουν την πρωτότυπη συμβολή του υποψηφίου.

Στην εκ των υστέρων δημοσίευση εργασιών που εκπορεύονται από τις εργασίες αυτές και εφόσον ο επιβλέπων καθηγητής ή άλλα πρόσωπα είχαν ουσιαστική δημιουργική συνεισφορά στο έργο, το όνομα του καθενός πρέπει να αναφέρεται σύμφωνα με την πραγματική του συνεισφορά.

10.3. Πνευματικά δικαιώματα ερευνητικών έργων

Για τη ρύθμιση των πνευματικών δικαιωμάτων ερευνητικών έργων τα οποία εκπονούνται στο ΠΔΜ, πρέπει να υπογράφονται με την έναρξη των έργων αυτών σαφείς συμβάσεις ή πρωτόκολλα ανάμεσα στο ΠΔΜ ή τον χρηματοδότη του έργου, τον υπεύθυνο του έργου και όλων των μελών της ερευνητικής ομάδας.

Το ΠΔΜ αποκτά δικαίωμα επί των αποτελεσμάτων της έρευνας, εφόσον αυτή διεξάγεται στις εγκαταστάσεις του ή χρηματοδοτείται από αυτό ή γίνεται με τη χρήση του ονόματός του. Εάν το αποτέλεσμα της έρευνας αποδώσει οικονομικά οφέλη, οι ερευνητές οφείλουν να το γνωστοποιούν εγγράφως στο Ίδρυμα και να συνάπτουν από κοινού σύμβαση εκμετάλλευσης.

10.4. Λογοκλοπή

Η λογοκλοπή ή η ευθεία παραβίαση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το πλέγμα των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα, ιδιαίτερα όταν διαπράττεται από μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και απαντάται σε έργα που εμφανίζονται ως πρωτότυπα έργα του συγγραφέα τους.

Η λογοκλοπή αποτελεί ακραία παράβαση των κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας και ηθικής, που θίγει τον πυρήνα των χαρακτηριστικών του ακαδημαϊκού δασκάλου. Για τον λόγο αυτόν πρέπει να τιμωρείται με παραδειγματικούς τρόπους, ώστε να μην αφήνονται περιθώρια επανάληψης ανάλογων φαινομένων.

Εφαρμόζοντας στην πράξη τα προβλεπόμενα από την Ευρωπαϊκή χάρτα του ερευνητή και σε συνάφεια με την επαγγελματική ευθύνη των διδασκόντων για την πρόληψη της λογοκλοπής (plagiarism), το ΠΔΜ παρέχει στους καθηγητές και το λοιπό διδακτικό προσωπικό τη δυνατότητα ελέγχου των διπλωματικών, μεταπτυχιακών, διδακτορικών κ.λπ. εργασιών των φοιτητών με ανάλογο λογισμικό (<http://turnitin.com/>).

11. Δημοσίευση του Κώδικα

Ο παρών κώδικας αναρτάται στην κεντρική σελίδα του Πανεπιστημίου (www.uowm.gr) σε γραπτή μορφή όπως και σε μορφή φωνητικού αρχείου, ώστε να επιτυγχάνεται η μέγιστη δυνατή προσβασιμότητα σε αυτόν.

Ο παρών Κώδικας θα μεταφραστεί και στην Αγγλική, σε εύλογο χρονικό διάστημα, προκειμένου να είναι άμεσα διαθέσιμος και σε συνεργαζόμενα μέλη που δεν ομιλούν την Ελληνική, όπως φοιτητές με προγράμματα ERASMUS και επισκέπτες καθηγητές από το εξωτερικό. Τα Τμήματα και οι Σχολές αναλαμβάνουν τη μετάφραση των επιμέρους ειδικότερων κανόνων στην Αγγλική.

12. Υποβολή ερωτημάτων

Σε περιπτώσεις που κάποιο μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας έχει ανάγκη για περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις, μπορεί να επικοινωνήσει υποβάλλοντας γραπτό ερώτημα είτε στην Επιτροπή Δεοντολογίας (ethics@uowm.gr) είτε στην Πρυτανεία του Ιδρύματος.

13. Υποβολή αναφορών

Υποδείγματα επώνυμων αναφορών είναι αναρτημένα στην κεντρική σελίδα του Πανεπιστημίου(www.uowm.gr). Ανώνυμες αναφορές μπορούν να υποβληθούν μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση της Επιτροπής Δεοντολογίας(ethics@uowm.gr), είτε στο γραφείο του συνηγόρου του φοιτητή(synigorosfoititi@uowm.gr), είτε στο Γραφείο της Πρυτανείας (rector@uowm.gr).

Σε κάθε περίπτωση οι ανώνυμες αναφορές θα πρέπει να είναι επαρκώς τεκμηριωμένες προκειμένου να τύχουν περαιτέρω διερεύνησης. Η τεκμηρίωση θα πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά και επαληθεύσιμα στοιχεία. Τονίζεται πως η Διοίκηση του Ιδρύματος συστήνει τις επώνυμες καταγγελίες προκειμένου να λαμβάνονται επιπλέον πληροφορίες, διευκρινήσεις και να διευκολύνεται το έργο της διερεύνησης.

Θεωρείται αυτονόητο πως οι καταγγελίες θα πρέπει να υποβάλλονται καλόπιστα και με πλήρη υπευθυνότητα.

14. Πηγές

1. Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ιούνιος 2018.
2. https://cdn2.euraxess.org/sites/default/files/brochures/eur_21620_en-gr.pdf
3. Βασικές Αρχές Δεοντολογίας και Βιοηθικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (2015).
4. Κώδικας Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
5. Ειδική Επιτροπή Ερευνητικής Δεοντολογίας Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
6. Πρωτόκολλο Συνεργασίας της ΠΔΕΔΕ και του Πανεπιστημίου Πατρών.
7. Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.
8. Κώδικας Δεοντολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.
9. Ν. 4485/4-8-2017, Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις.
10. ΠΔ 160/3-10-2008, Πρότυπος Γενικός Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των Α.Ε.Ι.